

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa w języku polskim: **Metodyka pracy z osobą z zaburzeniami emocji i zachowania**

Nazwa w języku angielskim: **The methods of educating person with emotional and behavioural disabilities**

Karta przedmiotu ważna od roku akademickiego: **2026/2027**

Kierunek studiów: **Pedagogika**

Poziom studiów: **Studia I stopnia**

Forma studiów: **Niestacjonarne**

Profil: **praktyczny**

Specjalność: **Resocjalizacja z kryminologią**

Język wykładowy: **polski**

Jednostka prowadząca: **Wydział Nauk Społecznych i Technicznych**

Opiekun przedmiotu: **dr hab. Rafał Czachor, prof. UJW**

OBCIĄŻENIE STUDENTA

Kategoria	Wykład	Projekt /Laboratorium	Konwersatorium/ Ćwiczenia
Liczba godzin zajęć dydaktycznych organizowanych przez uczelnię			20
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta			75
Forma zaliczenia			Zaliczenie na ocenę
Liczba punktów ECTS			3

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

1. Zaliczony przedmiot Psychologia rozwoju i osobowości
2. Zaliczony przedmiot Metody diagnozy psychopedagogicznej
3. Zaliczony przedmiot Interwencja w zaburzeniach zachowania dzieci i młodzieży

CELE PRZEDMIOTU

C1	Nabycie zaawansowanej wiedzy dotyczącej istoty, uwarunkowań i mechanizmów zaburzeń emocji i zachowania oraz zasad i metod pracy z uczniami z tymi zaburzeniami
C2	Nabycie umiejętności opracowywania strategii korygowania zaburzonych zachowań ucznia

C3	Nabycie umiejętności adekwatnego wykorzystywania metod pracy z uczniami z zaburzeniami emocji i zachowania
C4	Rozwinięcie zdolności do współpracy z właściwymi instytucjami w zakresie organizowania oddziaływań edukacyjnych i profilaktycznych wobec uczniów z zaburzeniami emocji i zachowania

PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ – PEU	
Z zakresu wiedzy:	
PEU_W01	Student opisuje istotę, uwarunkowania i mechanizmy zaburzeń emocji i zachowania oraz zasady i metody pracy z osobą z zaburzeniami i zachowaniami trudnymi
Z zakresu umiejętności:	
PEU_U01	Student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do opracowania strategii korygowania zaburzonych zachowań
PEU_U02	Student potrafi adekwatnie zastosować metody pracy z dzieckiem z zaburzeniami emocji i zachowania, wdrożyć działania profilaktyczne i interwencyjne
Z zakresu kompetencji społecznych:	
PEU_K01	Student ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych wobec osoby z zaburzeniami emocji i zachowania

TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: Ćwiczenia		Liczba godzin
Ć 1	Zapoznanie studentów z wymaganiami. Trudne i zaburzone zachowania – pojęcie, przyczyny i motywy	2
Ć 2	Czynniki i mechanizm zaburzeń emocji i zachowania	2
Ć 3	Strategia korygowania zaburzonych zachowań	2
Ć 4	Zapobieganie naruszeniu porządku w grupie- interwencje wychowawcze	2
Ć 5	Stosowana analiza zachowania w pracy z osobą z zaburzeniami emocji i zachowania: trójelementowa zależność ABC, funkcje zachowania trudnego, interwencje oparte o funkcje zachowania. Radzenie sobie z osobą z trudnym zachowaniem – ogólne zasady	2
Ć 6	Techniki reagowania na trudne zachowania ucznia w czasie lekcji	1
Ć 7	Praca nad zmianą zachowania z wykorzystaniem konsekwencji: procedury wzmacniania (nagradzania), karania i wygaszania	3
Ć 8	Kontrola emocji – kroki behawioralne	1
Ć 9	Praca nad zmianą zachowania z wykorzystaniem procedur proaktywnych (dostosowanie otoczenia-aranżacja przestrzeni, wprowadzenie zasad, sposoby wydawania poleceń)	1
Ć 10	Kontrakt behawioralny (oraz gospodarka żetonowa)w pracy z zaburzeniami zachowania	1
Ć 11	Punktowe systemy oceny zachowania	1
Ć 12	Prezentacja kontraktu behawioralnego. Zaliczenie	2
Razem		20

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE	
1.	Prezentacje multimedialne
2.	Analiza mediów (film)
3.	Dyskusja - studium przypadku

**METODY I FORMY OCENY
OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Formy oceny (F lub P)*	Numer efektu uczenia się	Metody oceny osiągnięcia efektu uczenia się
F Ćwiczenia	PEU_W01, PEU_U01, PEU_U02, PEU_K01	Ocena zrozumienia przez studentów poprzez zadawanie pytań w czasie rzeczywistym, dotyczących analizowanego studium przypadku Ocena prezentacji końcowej, dotyczącej analizowanego studium przypadku i indywidualnego wkładu każdego studenta oraz efektywności pracy. Ocena z pisemnej analizy mediów.
P Ćwiczenia	PEU_W01, PEU_U01, PEU_U02, PEU_K01	Średnia ocena, obejmująca ocenę z odpowiedzi na pytania, dotyczące analizowanego studium oraz ocenę z prezentacji końcowej i pisemnej analizy mediów.

*F – ocena formująca (w trakcie semestru), P – ocena podsumowująca (na koniec semestru)

**KRYTERIA OCENY
OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Nr PEU	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra
PEU_W01	Student potrafi w stopniu podstawowym opisać istotę, uwarunkowania i mechanizmy zaburzeń emocji i zachowania oraz zasady i metody pracy z uczniami przejawiającymi zaburzone i trudne zachowania	Student potrafi w dobrym stopniu opisać istotę, uwarunkowania i mechanizmy zaburzeń emocji i zachowania oraz zasady i metody pracy z uczniami przejawiającymi zaburzone i trudne zachowania	Student potrafi w sposób pełny opisać istotę, uwarunkowania i mechanizmy zaburzeń emocji i zachowania oraz zasady i metody pracy z uczniami przejawiającymi zaburzone i trudne zachowania, dodatkowo potrafi dokonać krytycznej oceny opisywanych propozycji działań
PEU_U01	Student potrafi w podstawowym stopniu wykorzystać wiedzę teoretyczną do opracowania strategii korygowania zaburzonych zachowań	Student potrafi w dobrym stopniu wykorzystać wiedzę teoretyczną do opracowania strategii korygowania zaburzonych zachowań, dodatkowo potrafi uzasadnić wybór przyjętych rozwiązań	Student potrafi w pełnym zakresie wykorzystać wiedzę teoretyczną do opracowania strategii korygowania zaburzonych zachowań, potrafi uzasadnić wybór przyjętych rozwiązań oraz dokonać krytycznej analizy ich konsekwencji
PEU_U02	Student potrafi wymienić i opisać metody pracy z zaburzeniami emocji i zachowania, podać	Student potrafi adekwatnie zastosować w określonych sytuacjach metody pracy z zaburzeniami emocji i zachowania, podać sposób	Student potrafi adekwatnie zastosować w określonych sytuacjach metody pracy z zaburzeniami emocji i zachowania, podać sposób

	przykłady działań profilaktycznych i interwencyjnych	wdrożenia działań profilaktycznych i interwencyjnych	wdrożenia działań profilaktycznych i interwencyjnych wobec ucznia, dodatkowo potrafi wskazać sposoby ewaluacji działań
PEU_K01	Student ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych wobec osób z zaburzeniami emocji i zachowania	Student dodatkowo potrafi uzasadnić konieczności prowadzenia takich działań, odwołując się do wiedzy o czynnikach i mechanizmach powstawania trudnych i zaburzonych zachowań	Student dodatkowo potrafi wdrożyć zasadę indywidualizacji działań

LITERATURA PODSTAWOWA	
1. Howarth R., Fisher P. (2005): <i>Jak pokonywać trudności behawioralne i emocjonalne u dzieci i młodzieży</i> , Warszawa. 2. Kołakowski A., Pisula A.(2017): <i>Sposób na trudne dziecko. Przyjazna terapia behawioralna</i> , Sopot. 3. Świąćicka M. (1996): <i>Dzieci z zaburzeniami emocjonalnymi</i> , Warszawa.	
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA	
1. Frączek Z. (2014): <i>Nagrody i kary w wychowaniu rodzinnym</i> , Pedagogika Rodziny, nr 4. 2. Jagieła J. (2005): <i>Trudny uczeń w szkole. Krótki przewodnik psychologiczny</i> , Kraków. 3. Ilnicka R.M. (2012): <i>Edukacja, prewencja i resocjalizacja zachowań antyspołecznych u dorastającej młodzieży</i> , Lubin. 4. Karasowska A.(2009): <i>Profilaktyka na co dzień. Metoda budowania strategii w pracy z dzieckiem i klasą</i> , Warszawa. 5. Kozłowska A. (1996): <i>Jak pomagać dziecku z zaburzeniami życia uczuciowego</i> , Warszawa.	
ŹRÓDŁA ELEKTRONICZNE	
1. Karasowska A. (2006): <i>Profilaktyka na co dzień. Jak wychowywać i uczyć dzieci z zaburzeniami zachowania</i> , Warszawa. https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiQ8Pyz17fyAhWULOWKHftpBoAQFnoECAIQAAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.ore.edu.pl%2Fwp-content%2Fplugins%2Fdownload-attachments%2Fincludes%2Fdownload.php%3Fid%3D6337&usq=AOvVaw3tRmyJUIMiOkUIRck26TV1 2. Kołodziejczyk J. (2005), <i>Dyscyplina w klasie. Metody i techniki interwencji</i> , Kraków. https://docplayer.pl/5382486-Metody-i-techniki-interwencji-jakub-kolodziejczyk-dyscyplina-w-klasie-metody-i-techniki-interwencji-krakow-2005-1.html	

MACIERZ POWIĄZANIA

EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU METODYKA PRACY Z OSOBĄ Z ZABURZENIAMI EMOCJI I ZACHOWANIA

Z EFEKTAMI UCZENIA SIĘ NA KIERUNKU: PEDAGOGIKA

Efekt uczenia się	Kod efektu kierunkowego	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne
PEU_W01	K_W09	C1	Ć1-Ć12	1,2,3
PEU_U01	K_U02	C2	Ć1-Ć3, Ć12	1,2,3
PEU_U02	K_U02, K_U08	C3	Ć1-Ć12	1,2,3

PEU_K01	K_K03	C4	Ć1-Ć12	1,2,3,4
---------	-------	----	--------	---------